

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.001.04.2020

Grzegorz Stosik
Pomorski Wojewódzki
Inspektor Nadzoru Budowlanego
Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego
w Gdańsku
ul. Na Stoku 50
80-874 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.046.2020 Komisji Rozstrzygającej
z dnia 27 maja 2020 r.

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykonanie planu finansowego Wojewódzkiego
Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Gdańsku

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Gdańsku, 80-874 Gdańsk, ul. Na Stoku 50 (dalej: „Inspektorat”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Stosik, Pomorski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego (dalej: „Wojewódzki Inspektor”), od 1 stycznia 2010 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy o NIK ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Monika Stępka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LGD/16/2020 z 17 stycznia 2020 r. oraz nr LGD/51/2020 z 12 marca 2020 r. (akta kontroli str. 1-5)

II. Cel i zakres kontroli

CEL KONTROLI Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. Inspektoratu, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym wykorzystanie środków na realizację projektu „Plan działań nadzoru budowlanego na lata 2019-2020” (dalej: „Projekt”) w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (dalej: „POLiŚ”),
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27² z wynikami roku ubiegłego.

ZAKRES KONTROLI Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analiza porównawcza dochodów budżetowych i stanu należności,
- analiza realizacji wydatków budżetu państwa,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków,
- analiza wybranego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza wykorzystania i rozliczenia środków na realizację Projektu
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.).

² Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Zrealizowane w 2019 r. w Inspektoracie dochody budżetu państwa były niższe o 25% od planowanych. Na koniec 2019 r. w Inspektoracie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w łącznej kwocie 20,0 tys. zł, będące jednocześnie zaległościami netto. W księgach rachunkowych Inspektoratu nie ujęto ww. należności. Ponadto należności w kwocie 56,2 tys. zł nie ujęto w księgach w momencie ich powstania. Z uwagi na niewystępowanie w Inspektoracie na koniec 2019 r. bezspornych należności, NIK odstępuje od oceny działań Inspektoratu w zakresie dochodzenia należności.

Wydatki Inspektoratu w kwocie 259,5 tys. zł (z 294,1 tys. zł objętych badaniem) zrealizowano zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych⁴ i w granicach kwot określonych w planie finansowym. Stwierdzone nieprawidłowości, polegające głównie na dokonaniu wydatków w kwocie 34,6 tys. zł (0,9% wydatków Inspektoratu w 2019 r.) z naruszeniem ww. zasad nie miały zasadniczego wpływu na realizację planu finansowego jednostki. Inspektorat realizował Projekt zgodnie z założeniami merytorycznymi, jednak w mniejszym od zakładanego zakresie, co przełożyło się na niewykorzystanie 27% środków przewidzianych do wydatkowania w 2019 r. Związana z obsługą finansową tego Projektu nieprawidłowość nie miała wpływu na jego realizację.

Objęte badaniem sprawozdania Inspektoratu: Rb-23⁵, Rb-27, Rb-28⁶, RB-28 Programy⁷, Rb-BZ1⁸ za 2019 r. oraz Rb-Z⁹ i Rb-N¹⁰ za IV kwartał 2019 r. sporządzono w terminach określonych w – odpowiednio – rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹¹, rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości w układzie zadaniowym¹² oraz rozporządzeniu w sprawie sprawozdań w zakresie operacji finansowych¹³. Dane w sprawozdaniach Rb-23, Rb-27, Rb-Z oraz Rb-N były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, przy czym w sprawozdaniu Rb-27 za 2019 r. zaniżono rzeczywisty stan należności, należności pozostałych do zapłaty i zaległości. Obowiązujący w Inspektoracie system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli nie zapobiegły również wykazaniu danych niezgodnych z ewidencją księgową w sprawozdaniach Rb-28 (w zakresie zaangażowania, wykonania wydatków i zobowiązań), Rb-28 Programy (w zakresie zaangażowania i wykonania wydatków) i Rb-BZ1 (w zakresie zobowiązań).

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).

⁵ Sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych.

⁶ Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

⁷ Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

⁸ Roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za okres od początku roku do dnia 31.12.2019 r.

⁹ Kwartałne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

¹⁰ Kwartałne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.

¹¹ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393).

¹² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1793).

¹³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W 2019 r. w Inspektoracie zrealizowano dochody budżetu państwa w kwocie 37,5 tys. zł (75% planowanych i 33% zrealizowanych w 2018 r.). Uzyskano je z tytułu:

- kar pieniężnych od osób prawnych (22,0 tys. zł) nałożonych na podstawie art. 36b ustawy o wyrobach budowlanych¹⁵ na producentów wyrobów budowlanych w związku z umieszczeniem oznakowania CE na wyrobach budowlanych, które nie posiadały właściwości użytkowych określonych w deklaracjach,
- wpływów z różnych dochodów (15,5 tys. zł): wpłat od komornika sądowego (11,9 tys. zł) i opłat stanowiących równowartość kosztów przeprowadzonych badań (3,6 tys. zł), nałożonych na podstawie art. 26 ust. 3 i 4 ustawy o wyrobach budowlanych na producenta i sprzedawcę wyrobów budowlanych.

(akta kontroli str. 73-75, 171-172)

Niższe od planowanego wykonanie dochodów wynikało głównie z wydania mniejszej od planowanej liczby postanowień w sprawie obciążenia kosztami badań wyrobów budowlanych oraz nałożenia mniejszej liczby kar pieniężnych na producentów, sprzedawców lub importerów wyrobów budowlanych.

(akta kontroli str. 73-75, 626-636, 752-764)

Na koniec 2019 r. w Inspektoracie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w łącznej kwocie 20,0 tys. zł (na koniec 2018 r. takie należności nie wystąpiły), będące jednocześnie zaległościami netto. Dotyczyły one grzywien w celu przymuszenia nałożonych na podstawie art. 20 § 1 pkt 3, art. 64a § 1 pkt 1, art. 119, art. 121 § 2 i § 4 oraz art. 122 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁶. Ww. należności nie objęto postępowaniem egzekucyjnym z powodu złożenia zażaleń na postanowienia Wojewódzkiego Inspektora je nakładające¹⁷.

W 2019 r. w Inspektoracie nie zawierano ugód w sprawie spornych należności cywilnoprawnych, nie udzielono ulg w spłacie należności, nie wystąpiły należności przedawnione i nie spisano nieściągalnych należności.

(akta kontroli str. 74-177, 674-687, 904-910)

Stwierdzona nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wbrew przepisom art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości¹⁸, zgodnie z którymi zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną oraz art. 20 ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym:

¹⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁵ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2020 r. poz. 215).

¹⁶ Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 ze zm.).

¹⁷ Postanowienia nr WIK.771.8.3.2017.PW oraz nr WIK.771.8.4.2017.PW. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego 21 stycznia 2020 r. uchylił w całości ww. postanowienia i przekazał sprawy nimi objęte do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

¹⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.).

- należności z tytułu grzywien w celu przymuszenia nałożonych postanowieniami nr WIK.771.8.3.2017.PW i nr WIK.771.8.4.2017.PW z 12 września 2019 r. w łącznej kwocie 20,0 tys. zł, nie ujęto w księgach rachunkowych Inspektoratu,
- należność z tytułu grzywiny w celu przymuszenia w kwocie 30,6 tys. zł, nałożonej postanowieniem nr WIK.7141.5.06.MN z 24 października 2019 r. przypisano w księgach rachunkowych 2019 r. dopiero w trakcie kontroli NIK (w dacie 31 grudnia 2019 r.), zamiast w momencie jej powstania,
- przypisów należności z tytułu kar pieniężnych w łącznej kwocie 22,0 tys. zł (nałożonych decyzjami nr 66/18 z 3 lipca 2018 r. i nr 33/19 z 16 lipca 2019 r.) oraz opłat stanowiących równowartość kosztów przeprowadzonych badań w łącznej kwocie 3,6 tys. zł (nałożonych postanowieniami nr 6/19 z 26 marca 2019 r. i nr 18/19 z 5 września 2019 r.) dokonano w księgach rachunkowych 2019 r. w datach zapłaty należności, zamiast w momencie ich powstania.

Przypisanie grzywiny nałożonej postanowieniem nr WIK.7141.5.06.MN z 24 października 2019 r. dopiero w trakcie kontroli NIK było efektem wydania 8 listopada 2019 r. postanowienia w sprawie sprostowania z urzędu oczywistej omyłki w ww. postanowieniu, w którym błędnie wskazano konto bankowe Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, zamiast konta Inspektoratu.

(akta kontroli str. 76-141, 144-147, 151-153, 156-163, 171-172, 700-701, 949-951)

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że wydanie ww. postanowienia w sprawie sprostowania z urzędu oczywistej omyłki było wynikiem błędu oraz poinformował o wydaniu 26 lutego 2020 r. postanowienia, w którym wskazano prawidłowe konto bankowe, tj. konto Inspektoratu.

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora oraz Głównej Księgowej wynikało, że:

- nieprzypisanie należności z tytułu grzywien w celu przymuszenia spowodowane było omyłkowym nieprzekazaniem do komórki księgowości postanowień nr WIK.771.8.3.2017.PW i nr WIK.771.8.4.2017.PW z 12 września 2019 r. W związku z uchYLENIEM ww. postanowień w 2020 r., brak przypisu tych należności nie miał znaczenia, niemniej w Inspektoracie zostaną opracowane procedury zapobiegające takim nieprawidłowościom;
- nieprzypisanie należności z tytułu grzywiny w celu przymuszenia nałożonej postanowieniem nr WIK.7141.5.06.MN z 24 października 2019 r. w momencie jej powstania wynikało z określenia w postanowieniu terminu płatności przypadającego na 25 stycznia 2020 r.;
- nieprzypisanie należności z tytułu kar pieniężnych i opłat stanowiących równowartość kosztów przeprowadzonych badań w momencie powstania należności wynikało z nieprawidłowego obiegu dokumentów między komórką merytoryczną a komórką księgowości, ponieważ do komórki księgowości nie przekazywano informacji pozwalających na ustalenie daty wymagalności należności, a ponadto z faktu iż opłaty nałożone postanowieniami nr 6/19 z 26 marca 2019 r. i nr 18/19 z 5 września 2019 r. oraz kara nałożona decyzją nr 33/19 z 16 lipca 2019 r. zostały opłacone w terminie.

(akta kontroli str. 169-170, 872-886)

Zdaniem NIK ww. przyczyny nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla nieprzypisywania należności, w tym we właściwym okresie sprawozdawczym, gdyż przepisy art. 4 ust. 2 i 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości nie uzależniają ewidencjonowania w księgach rachunkowych zdarzeń od przypadającego terminu płatności, rozstrzygnięcia w postępowaniu zażaleniowym oraz terminowego uregulowania należności.

OCENA CZĄSTKOWA

Zrealizowane w 2019 r. w Inspektoracie dochody budżetu państwa były niższe o 25% od planowanych. Na koniec 2019 r. w Inspektoracie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w łącznej kwocie 20,0 tys. zł, będące jednocześnie zaległościami netto. W księgach rachunkowych Inspektoratu nie ujęto ww. należności. Ponadto należności w kwocie 56,2 tys. zł nie ujęto w księgach w momencie ich powstania. Z uwagi na niewystępowanie w Inspektoracie na koniec 2019 r. bezspornych należności, NIK odstępuje od oceny działań Inspektoratu w zakresie dochodzenia należności.

OBSZAR

2. Wydatki**2.1 Wydatki budżetu państwa**

Opis stanu faktycznego

W 2019 r. w Inspektoracie zrealizowano wydatki budżetu państwa (w całości w rozdziale 71015 – Nadzór budowlany) w kwocie 3 633,9 tys. zł (99,0% wydatków planowanych). W porównaniu do 2018 r. wydatki były wyższe o 571,0 tys. zł (o 18,6%), głównie w wyniku wzrostu wydatków na wynagrodzenia z pochodnymi.

W 2019 r. w Inspektoracie nie realizowano wydatków, które nie wygasły z upływem 2018 r. Nie wystąpiły również wydatki, które nie wygasły z upływem 2019 r.

W 2019 r. planu wydatków budżetowych Inspektoratu nie zwiększono środkami z rezerwy ogólnej. Zwiększono go natomiast środkami (107,6 tys. zł) z poz. 65 rezerwy celowej, z przeznaczeniem na wynagrodzenia z pochodnymi.

W porównaniu do 2018 r. struktura wydatków według grup ekonomicznych nie uległa istotnym zmianom: wydatki bieżące stanowiły 99,6% ogółu wydatków (w 2018 r. – 99,3%), a świadczenia na rzecz osób fizycznych – 0,4% (w 2018 r. – 0,7%). Wydatków majątkowych w latach 2018-2019 nie realizowano.

Na wydatki bieżące jednostek budżetowych w Inspektoracie (3 619,9 tys. zł, tj. 99,1% planu po zmianach) składały się głównie wynagrodzenia z pochodnymi (2 732,5 tys. zł) i zakup usług pozostałych (432,0 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 49-72, 212, 378-379, 674-687, 729-732, 752-764)

Wydatki na wynagrodzenia (2 318,7 tys. zł¹⁹) w porównaniu do 2018 r. wzrosły o 418,7 tys. zł (o 22,0%), głównie w wyniku otrzymania środków na realizację Projektu i środków z poz. 65 rezerwy celowej. Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w Inspektoracie w 2019 r. (33 osoby) w porównaniu do 2018 r. nie uległo zmianie. Przeciętne wynagrodzenie w korpusie służby cywilnej (5,7 tys. zł) oraz w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania (11,9 tys. zł) w porównaniu do 2018 r. było – odpowiednio – wyższe o 1,1 tys. zł i niższe o 0,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 53, 212, 380-382, 752-764)

W latach 2018-2019 Inspektorat nie zatrudniał osób wykonujących zadania podstawowe i pomocnicze na podstawie umów z agencją pracy tymczasowej. Natomiast 12 osób, w tym 11 pracowników Inspektoratu w każdym z ww. lat wykonywało zadania pomocnicze na podstawie umów zlecenia trwających sześć

¹⁹ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

miesiący lub powtarzanych nieprzerwanie przez ten okres. Przedmiotem ww. umów, zawartych w 2019 r. z pracownikami, były usługi sprzątania pomieszczeń Inspektoratu, a umowy z osobą niebędącą pracownikiem – usługi księgowo i administracyjne. Z ww. tytułu Inspektorat w 2019 r. poniósł wydatki w kwocie 34,0 tys. zł (w 2018 r. – 23 tys. zł).

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w 2019 r. wynosiły 39,9 tys. zł (99,8% planowanych) i były o 9,7 tys. zł wyższe od wykonanych w 2018 r. – m.in. z powodu zawarcia w 2019 r. dodatkowej umowy na wykonywanie czynności księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 383, 378-379, 410-411)

Na koniec 2019 r. zobowiązania w Inspektoracie wynosiły 165,4 tys. zł (w całości niewymagalne) i dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi.

Inspektorat w 2019 r. nie poniósł wydatków z tytułu odsetek.

(dowód: akta kontroli str. 674-687, 728, 952-953)

Badanie wydatków w kwocie 294,1 tys. zł²⁰, stanowiących 8,0% wydatków Inspektoratu w 2019 r, wykazało, że:

- wydatki te poniesiono w sposób celowy i gospodarny,
- wydatki w kwocie 293,1 tys. zł poniesiono w wysokościach ustalonych w planie finansowym,
- podstawą dokonania wydatków w kwocie 292,1 tys. zł były wcześniej zaciągnięte zobowiązania,
- wydatki w kwocie 279,5 tys. zł uregulowano w terminie. Przypadki nieterminowych płatności (łącznie na 14,6 tys. zł) nie skutkowały naliczeniem odsetek.

(dowód: akta kontroli str. 402-411, 459-587)

Planu zamówień publicznych na 2019 r. w Inspektoracie nie sporządzono (nie przewidywano przeprowadzenia w tym roku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego). Sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych w 2019 r. przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 4 marca 2020 r., tj. dwa dni po terminie określonym w art. 98 ust. 2 Prawa zamówień publicznych²¹. Wynikało to z braku możliwości zalogowania się 2 i 3 marca 2020 r. na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych, na której zamieszcza się sprawozdania (z powodu przeciążenia serwera).

W 2019 r. w Inspektoracie udzielono jednego zamówienia na podstawie Prawa zamówień publicznych (w trybie przetargu nieograniczonego). W jego wyniku zawarto umowy ramowe o łącznej wartości 266,4 tys. zł, jednak w 2019 r. nie poniesiono z tego tytułu wydatków.

Kontrola zamówienia na obsługę prawną Inspektoratu, do udzielenia którego nie zastosowano Prawa zamówień publicznych na podstawie art. 4 pkt 8 tej ustawy (na którego realizację wydano w 2019 r. 71,6 tys. zł) wykazała, że zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych²², udzielenie zamówienia poprzedzono rozpoznaniem rynku polegającym na uzyskaniu ofert od trzech

²⁰ Wydatki dokonane na podstawie 118 dowodów księgowych: 77 dowodów na kwotę 226,5 tys. zł, dobranych losowo z zastosowaniem metody monetarnej MUS (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji – założono próg istotności: 2,0%, istotność wykonawczą: 0,75 progu istotności, a ryzyko statystyczne: 50%) z zapisów strony Ma konta 130 z wydatków Inspektoratu w kwocie 775,8 tys. zł (pozapłacowe wydatki bieżące jednostek budżetowych, po wyłączeniu wydatków o wartości poniżej 500 zł) oraz 41 dowodów na kwotę 67,6 tys. zł dobranych celowo.

²¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, ze zm.).

²² Wprowadzonym zarządzeniem Wojewódzkiego Inspektora nr 10/2014 z 15 października 2014 r.

podmiotów, rozpoznanie rynku udokumentowano notatką zawierającą wymagane elementy oraz wybrano najkorzystniejszą ofertę.

(dowód: akta kontroli str. 466-469, 588-604, 959)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dokonując wydatków (z próby na kwotę 294,1 tys. zł, objętej badaniem):

- w kwocie 2,0 tys. zł na podstawie faktur pro forma – za usługi hotelowe,
- w kwocie 6,6 tys. zł – za podatek od nieruchomości, który zgodnie z deklaracją na podatek od nieruchomości DN-1 wynosił 6,1 tys. zł,
- w kwocie 14,6 tys. zł – za usługi pocztowe, pakiet hostingowy i ogłoszenie prasowe z przekroczeniem terminów płatności od 1 do 15 dni,

naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

(akta kontroli str. 459-465, 495-535, 545-555)

Zastępca Wojewódzkiego Inspektora, która zatwierdziła do wypłaty wydatki na podstawie faktur pro forma wyjaśniła, że przyczyną ich dokonania był brak zgody hoteli na rezerwację noclegu bez przedpłaty.

Główna Księgowa w zakresie dokonania wydatków na podstawie faktur pro forma udzieliła takich samych jak ww. wyjaśnień, a ponadto wyjaśniła, że przyczyną:

- dokonania wydatku w kwocie wyższej od wynikającej z deklaracji podatkowej była omyłka,
- nieterminowego regulowania zobowiązań był głównie brak środków na koncie Inspektoratu spowodowany zbyt późnym wpływem faktur, w stosunku do złożonego zapotrzebowania na środki.

Główna Księgowa poinformowała, że w trakcie kontroli NIK wystąpiono do Urzędu Miejskiego w Gdańsku o zwrot nadpłaty z tytułu podatku od nieruchomości.

(akta kontroli str. 867-868, 882-886)

Powyższe wyjaśnienia nie mogą usprawiedliwiać ww. nieprawidłowości, ponieważ art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych nie przewiduje odstępstw od jego stosowania. Natomiast dokonanie wydatków na podstawie faktur pro forma było formą zaliczki, a obowiązujące przepisy umożliwiają dokonanie przez państwowe jednostki budżetowe zaliczek tylko w określonych przepisami, przypadkach a dokonanie zapłaty za fakturę pro forma nie stanowi takiego przypadku.

2. W Inspektoracie 18 października 2019 r. dokonano wydatku w kwocie 1,0 tys. zł (z próby na kwotę 294,1 tys. zł objętej badaniem) dotyczącego grzywny wymierzonej wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, mimo że w planie finansowym Inspektoratu w § 4600 – Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych nie przewidziano wydatków z tego tytułu. Stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

(akta kontroli str. 459-465, 489-494)

Wojewódzki Inspektor i Główna Księgowa wyjaśnili, że w momencie otrzymania wyroku na wypłatę grzywny nie było środków, gdyż nie planowano wcześniej takiego wydatku. Wydatek w dniu zapłaty omyłkowo zaklasyfikowano do § 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego. Po weryfikacji skorygowano plan finansowy wprowadzając do niego § 4600.

Zastępca Wojewódzkiego Inspektora wyjaśniła, że zatwierdziła wydatek do wypłaty, ponieważ obowiązki i odpowiedzialność z zakresu gospodarki finansowej zostały powierzone Głównej Księgowej, która dokonuje m.in. klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. 867-868, 872-886)

W ocenie NIK, skoro od doręczenia wyroku do zapłaty grzywny upłynęły prawie dwa miesiące – możliwe było podjęcie działań w celu zapewnienia w planie finansowym środków w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej.

3. Wydatku w kwocie 10,4 tys. zł (z próby na kwotę 294,1 tys. zł objętej badaniem) za usługę dostępu internetowego do zbioru Polskich Norm dokonano, na podstawie umowy z dostawcą, jako przedpłatę. Stanowiło to naruszenie przepisów § 15 ust. 6 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej²³, zgodnie z którymi zaliczki mogą być udzielane przez państwowe jednostki budżetowe wyłącznie w zakresie określonym w odrębnych przepisach.

(akta kontroli str. 536-544)

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynikało, że: dokonano przedpłaty, gdyż taki sposób płatności określono w umowie z dostawcą, dokonanie wydatku nastąpiło po podpisaniu umowy, a przyczyną zawarcia umowy zobowiązującej do dokonania przedpłaty był fakt, iż dostawca usługi jest monopolistą i posiadaczem praw autorskich do polskich norm.

Główna Księgowa wyjaśniła, że dokonanie wydatku w formie przedpłaty wynikało z określenia takiego sposobu płatności w umowie zawartej z dostawcą usługi.

(akta kontroli str. 872-886, 904-911)

Zdaniem NIK, wprowadzie przedpłaty dokonano na podstawie zawartej umowy, jednak jej postanowienia w zakresie sposobu płatności były niezgodne z ww. przepisami dotyczącymi prowadzenia gospodarki finansowej jednostki budżetowej.

4. Wydatki w kwocie 0,4 tys. zł (z próby na kwotę 294,1 tys. zł objętej badaniem), dotyczące kosztów podróży służbowej związanej ze szkoleniem dwóch pracowników Inspektoratu, zaewidencjonowano w § 4110 zamiast w § 4550 klasyfikacji budżetowej, co było niezgodne z zasadami klasyfikowania wydatków, określonymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie klasyfikacji²⁴, w którym w objaśnieniu do § 455 – Szkolenia członków korpusu służby cywilnej wskazano, że do kosztów szkoleń należy zaliczyć wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników.

(akta kontroli str. 566-572, 577-581, 639-646, 674-687, 729-732, 952-958)

Główna Księgowa wyjaśniła, że ujęcie ww. wydatków w § 4110 było wynikiem omyłki.

(akta kontroli str. 882-886)

5. W ewidencji szczegółowej do konta 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych nie księgowano wydatków ujętych w planie finansowym w paragrafach 4000, 4008 i 4009 w tych paragrafach, lecz w paragrafach z grupy wydatków bieżących jednostki – 4210, 4260, 4280, 4300, 4308, 4309, 4360 i 4400. Stanowiło to naruszenie zasad prowadzenia tego konta, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów

²³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U. z 2010 r. poz. 1718).

²⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r., poz. 1053 ze zm.).

kont²⁵, zgodnie z którymi ewidencję szczegółową do konta 980 należy prowadzić w szczególowości planu finansowego wydatków budżetowych.

(akta kontroli str. 665-673)

Wprawdzie z wyjaśnień Głównej Księgowej wynika, że opisany wyżej sposób prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 980 przyjęto w celu kontroli zgodności realizacji wydatków z planem finansowym, jednak przywołane wyżej przepisy nie przewidują wyjątków.

(dowód: akta kontroli str. 887-889)

6. W postępowaniu o udzielanie zamówienia publicznego na obsługę prawną Inspektoratu, wbrew obowiązkom określonym odpowiednio w § 2 i § 4 ust. 1 Regulaminu zamówień publicznych, nie udokumentowano ustalenia wartości szacunkowej zamówienia oraz nie sporządzono wniosku rozpoczynającego procedurę udzielania zamówienia.

(akta kontroli str. 586-592, 599-604)

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że ww. dokumentacji nie sporządzono z uwagi na fakt, iż dane dotyczące wartości usług prawnych były mu znane, a zapewnienie obsługi prawnej było oczywistą koniecznością.

(dowód: akta kontroli str. 904-910)

Zdaniem NIK powyższe przyczyny nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla niestosowania określonych przez Wojewódzkiego Inspektora zasad, bowiem w regulaminie nie przewidziano wyjątków w zakresie obowiązku dokumentowania rozpoczęcia procedury udzielania zamówienia oraz ustalania wartości szacunkowej zamówienia.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Inspektorat w 2019 r. nie realizował wydatków budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 752-764)

2.3. Wykorzystanie środków na realizację Projektu

Opis stanu
faktycznego

Inspektorat uczestniczył w realizacji Projektu w ramach Działania 10.1 oś priorytetowa X „Pomoc techniczna” POIiŚ. Celem Projektu było wsparcie ze środków pomocy technicznej POIiŚ i Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF), służb odpowiedzialnych za sprawy związane z kontrolą inwestycji oraz wydawaniem decyzji o pozwolenie na użytkowanie dla projektów realizowanych z tych środków. Beneficjentem Projektu był Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (dalej: „GUNB”). Całkowita wartość projektu dla Inspektoratu, określona w porozumieniu nr 11/2019 zawartym 12 sierpnia 2019 r. między Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego i Wojewódzkim Inspektorem, wynosiła 983,2 tys. zł, a kwota wydatków kwalifikowalnych w 2019 r. określona w harmonogramie dokonywania wydatków – 478,5 tys. zł. Kwota na 2019 r. była niższa o 68,5 tys. zł od ujętej w planie finansowym. Inspektorat otrzymał i wydatkował na realizację Projektu 350,8 tys. zł, tj. 73% środków przewidzianych na 2019 r. Środki przekazywane były w terminach i kwotach umożliwiających realizację Projektu. Wydatki poniesiono zgodnie z przeznaczeniem.

²⁵ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911, ze zm.).

Środków nie wykorzystano głównie w kategoriach:

- zatrudnienie (57,6 tys. zł) – w wyniku zrealizowania mniejszej od zakładanej liczby etatomiesięcy (mniejsza czasochłonność przeprowadzanych kontroli),
- kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych (27,7 tys. zł) – m.in. w wyniku znacznej czasochłonności procesu rozliczania wydatków administracyjnych i niedoboru kadrowego w początkowym okresie realizacji Projektu,
- badań i transportu próbek wyrobów budowlanych (25,8 tys. zł) – w wyniku pobrania mniejszej liczby próbek (na skutek późnego przeprowadzenia i rozstrzygnięcia przetargu na badania wyrobów budowlanych).

Na wsparcie procesu realizacji Projektu wydano więcej o 2,3 tys. zł niż zakładano, w wyniku większej od planowej liczby spotkań roboczych zorganizowanych przez GUNB.

Na wniosek Wojewódzkiego Inspektora Wojewoda Pomorski dokonał blokady środków na realizację Projektu w kwocie 172,7 tys. zł. Wniosek uzasadniono niższą od planowanej liczbą przeprowadzonych kontroli, wynikającą z mniejszej liczby rozpoczętych inwestycji realizowanych w ramach POIiŚ i CEF i mniejszej liczby wniosków o pozwolenie na użytkowanie.

W 2019 r. nie osiągnięto dwóch z trzech zakładanych na ten rok wskaźników produktu – liczby etatomiesięcy (mniejsza o 12,71 od planowanej, tj. o 18,0%) i liczby uczestników szkoleń (mniejsza o 15 od zakładanej, tj. o 56,0%). Wskaźnik liczby urządzeń i elementów wyposażenia stanowiska pracy przekroczono o jeden, tj. o 20,0%.

W wyniku prowadzonego w 2019 r. nadzoru budowlanego nad inwestycjami finansowanymi ze środków POIiŚ lub CEF przeprowadzono:

- 24 kontrole robót budowlanych w trakcie realizacji,
- 59 kontroli obowiązkowych (przez wydaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie) lub kontroli wykonania obowiązków nałożonych decyzjami,
- pięć kontroli wyrobów budowlanych na budowach,
- siedem kontroli producentów, sprzedawców lub importerów wyrobów budowlanych w związku z ustaleniami dokonanymi na budowach,

oraz:

- pobrano cztery próbki wyrobów budowlanych,
- wydano 93 rozstrzygnięcia dotyczące ww. inwestycji, w tym 17 decyzji o udzieleniu pozwolenia na użytkowanie.

W 2019 r., w porównaniu do 2018 r., zwiększono:

- o 42 liczbę kontroli przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych, w tym o 11 liczbę kontroli robót budowlanych w trakcie realizacji,
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego) o 1,1 tys. zł w grupie pracowników wykonujących i nadzorujących czynności kontrole oraz o 0,6 tys. zł w grupie pracowników niezaangażowanych w wykonywanie czynności kontrolnych,
- o 102 liczbę wydanych rozstrzygnięć w sprawach dotyczących prawidłowości przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych.

W 2019 r., w porównaniu do 2018 r., przeprowadzono natomiast o 27 mniej kontroli wyrobów budowlanych i pobrano mniej o trzy próbki wyrobów budowlanych, głównie w wyniku trudności z obsadzeniem wolnego stanowiska pracy w Wydziale Wyrobów Budowlanych.

(akta kontroli str. 179-330)

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora wynikało, że:

- wskaźniki i wielkości były określane przed podpisaniem porozumienia w ramach konsultacji ze wszystkimi wojewódzkimi inspektoratami i GUNB, jednak żaden z tych podmiotów nie miał doświadczenia w realizacji podobnych projektów,
- zaplanowana do realizacji liczba etatomiesięcy wynikała z uśrednienia wyników uprzednich szacunków nakładów pracy na poszczególne działania kontrolne, dokonanych przez wszystkie wojewódzkie inspektoraty, a szacunki nakładu pracy dokonane przez Inspektorat były niższe,
- Inspektorat nie ma bezpośredniego wpływu na liczbę przeprowadzonych kontroli i wydanych orzeczeń – uzależniona jest ona głównie od liczby złożonych wniosków o pozwolenie na użytkowanie, zawiadomień o zakończeniu budowy, ustaleń w trakcie kontroli budowy, a także od jakości składanych dokumentów,
- niezrealizowanie wskaźnika szkoleń spowodowane było przesunięciem szkoleń w zakresie ustawy Prawo budowlane²⁶ na 2020 r. w związku z planowanymi istotnymi zmianami tej ustawy i koniecznością przeszkolenia pracowników w zakresie zmian,
- realizacja Projektu rozłożona jest na dwa lata, dlatego niepełna realizacja jego założeń w 2019 r. nie oznacza niezrealizowania ich dla całego Projektu,
- działania kontrole i wymiana informacji między przedstawicielami nadzoru budowlanego i inwestorami przyczyniły się do większej znajomości realizowanych budów, lepszego planowania kontroli oraz eliminacji ewentualnych błędów na wczesnym etapie budowy i unikania przypadków realizacji budów z naruszeniem przepisów,
- wzrost wynagrodzeń pracowników przełożył się na zwiększenie zaangażowania i motywacji do pracy oraz satysfakcji z wykonywanych obowiązków,
- w 2019 r. przeprowadzono cztery nabory na wolne stanowisko pracy w Wydziale Wyrobów Budowlanych – żaden nie zakończył się zatrudnieniem pracownika.

(akta kontroli str. 752-852, 932-934)

Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że telefonicznie, mailowo i osobiście zgłaszano do GUNB problemy w realizacji Projektu dotyczące m.in. kwalifikowalności wydatków, stosowania zasady konkurencyjności i udzielania zamówień publicznych na badania próbek wyrobów budowlanych.

Inspektorat stosował się do otrzymanych zaleceń GUNB.

W Inspektoracie nie były prowadzone kontrole prawidłowości realizacji projektu. W dniach 4-7 listopada 2019 r. przeprowadzona została przez pracowników GUNB wizyta monitoringowa, w wyniku której sformułowane zostały rekomendacje dotyczące zapewnienia pomocy oraz zastępstwa dla koordynatora, zmiany organizacji obiegu dokumentów księgowych dotyczących realizacji Projektu, uzupełniania opisów dowodów księgowych zgodnie z uwagami i wytycznymi oraz sprawdzenia realizacji przez Inspektora Ochrony Danych obowiązków wynikających z porozumienia nr 11/2019. Rekomendacje zostały przez Inspektorat wdrożone, o czym poinformowano Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

(akta kontroli str. 178, 331-333, 912)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 2019 r. w § 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne zrealizowano wydatki w łącznej kwocie 348,4 tys. zł, podczas gdy plan finansowy w ww. podziale klasyfikacji budżetowej wynosił 347,8 tys. zł (przekroczenie planu o 0,7 tys. zł).

²⁶ Ustawa z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186).

Stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Na ww. przekroczenie wpływ miała blokada środków § 4118 w kwocie 11,0 tys. zł, o którą Wojewódzki Inspektor wystąpił 3 grudnia 2019 r. do Wojewody Pomorskiego. (akta kontroli str. 65-72, 485-486, 891-892)

Z wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora i Głównej Księgowej wynikało, że przekroczenie planu nastąpiło po rozliczeniu wynagrodzeń w ramach Projektu za grudzień 2019 r. Składka na ubezpieczenie społeczne, będąca pochodną od wynagrodzeń kwalifikowalnych, okazała się większa o 0,8 tys. zł od środków zaplanowanych w § 4118. W związku z tym zaistniała konieczność zabezpieczenia środków w § 4110, co spowodowało przekroczenie planu o 0,7 tys. zł. Główna Księgowa ponadto wyjaśniła, że kwota blokady środków w § 4118 (11,0 tys. zł) była trudna do oszacowania, ponieważ nie znano jeszcze poziomu kwalifikowalności wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w realizację zadań POLiŚ. (akta kontroli str. 904-910, 935-936)

Przedstawione wyjaśnienia nie mogą usprawiedliwiać ww. nieprawidłowości, ponieważ art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych nie przewiduje odstępstw od jego stosowania. Natomiast przyczyną przekroczenia planu, jak wynika z wyjaśnień, było błędne ustalenie kwoty środków objętych blokadą.

OCENA CZĄSTKOWA

Wydatki Inspektoratu w kwocie 259,5 tys. zł (z 294,1 tys. zł objętych badaniem) zrealizowano zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych i w granicach kwot określonych w planie finansowym. Stwierdzone nieprawidłowości, polegające głównie na dokonaniu wydatków w kwocie 34,6 tys. zł (0,9% wydatków Inspektoratu w 2019 r.) z naruszeniem ww. zasad nie miały zasadniczego wpływu na realizację planu finansowego jednostki. Inspektorat realizował Projekt zgodnie z założeniami merytorycznymi, jednak w mniejszym od zakładanego zakresie, co przełożyło się na niewykorzystanie 27% środków przewidzianych do wydatkowania w 2019 r. Związana z obsługą finansową tego Projektu nieprawidłowość nie miała wpływu na jego realizację.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez Inspektorat rocznych sprawozdań za 2019 r.: Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28 Programy, Rb-BZ1 oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. Rb-N i Rb-Z.

Sprawozdania zostały podpisane przez upoważnione osoby i przekazane w terminach określonych w – odpowiednio – rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej, rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości w układzie zadaniowym oraz rozporządzeniu w sprawie sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

W sprawozdaniach Rb-23, Rb-N wykazano kwoty zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W Inspektoracie nie wystąpiły zobowiązania podlegające wykazaniu w sprawozdaniu za IV kwartał 2019 r.

Wprawdzie wykazane w sprawozdaniu Rb-27: należności (37,5 tys. zł) wynikały z odpowiednich kont rozrachunkowych oraz obrotów Wn konta 130, dochody wykonane (37,5 tys. zł) zgodne były z sumą obrotów Wn konta 130, należności pozostałe do zapłaty ogółem, w tym zaległości netto (0 zł), zgodne były z saldami odpowiednich kont rozrachunkowych, to na skutek nieprawidłowości opisanej

w punkcie 1 wystąpienia, w sprawozdaniu tym zaniżono o 20,0 tys. zł kwoty należności, należności pozostałych do zapłaty ogółem oraz zaległości netto.

W sprawozdaniu Rb-28 na skutek nieprawidłowości opisanych:

- w punkcie 2 wystąpienia: zawyżono o kwotę 0,4 tys. zł wydatki w § 4110 i zaniżono o ww. kwotę wydatki w § 4550;
- w dalszej treści punktu 3 wystąpienia:
 - w kolumnie „Zaangażowanie” wykazano w 23 paragrafach klasyfikacji budżetowej kwoty inne od wynikających z ewidencji księgowej (różnica per saldo wynosiła 0,7 tys. zł),
 - w kolumnie „Wykonanie wydatków” wykazano w 24 paragrafach klasyfikacji budżetowej kwoty inne od wynikających z ewidencji księgowej (per saldo nie wykazano różnicy),
 - w kolumnie „Zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego – ogółem” w § 4110 wykazano kwotę niższą o 1,9 tys. zł od wynikającej z ewidencji księgowej.

W sprawozdaniu Rb-28 Programy na skutek nieprawidłowości opisanych w dalszej treści punktu 3 wystąpienia:

- w kolumnach 8 i 9 „Zaangażowanie” (odpowiednio: wkład UE i wkład BP) wykazano w 14 paragrafach klasyfikacji budżetowej kwoty inne od wynikających z ewidencji księgowej (różnica per saldo wynosiła 1,7 tys. zł);
- w kolumnach 10 i 11 „Wykonanie wydatków” (odpowiednio: wkład UE i wkład BP) wykazano w 15 paragrafach klasyfikacji budżetowej kwoty inne od wynikających z ewidencji księgowej (różnica per saldo wynosiła 2,7 tys. zł).

W sprawozdaniu Rb-BZ1 na skutek nieprawidłowości opisanych w dalszej treści wystąpienia dane wykazane w kolumnie „Zobowiązania” były niższe łącznie o 1,9 tys. zł od stanu wynikającego z ewidencji księgowej.

W trakcie kontroli NIK sporządzono korekty sprawozdań Rb-28, Rb-28 Programy i Rb-BZ1, w których wykazano ww. dane w prawidłowej wysokości.

(akta kontroli str. 697-737)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Następujące dane wykazane w sprawozdaniu Rb-28 (złożonym 31 stycznia 2020 r. i skorygowanym 13 lutego 2020 r.) nie były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (w dniu 27 lutego 2020 r.):

- w kol.7 „Zaangażowanie” w paragrafach 4020, 4028, 4029, 4110, 4119, 4120, 4128, 4210, 4218, 4219, 4260, 4268, 4269, 4300, 4308, 4309, 4400, 4408, 4409, 4410, 4418, 4419, 4550 wykazano kwoty wyższe albo niższe łącznie o 10,8 tys. zł od kwot wynikających z ewidencji na koncie 998 (różnica per saldo wynosiła 0,7 tys. zł),
- w kol. 8 „Wykonanie wydatków” w paragrafach 4020, 4028, 4029, 4110, 4119, 4120, 4128, 4129, 4210, 4218, 4219, 4260, 4268, 4269, 4300, 4308, 4309, 4400, 4408, 4409, 4410, 4418, 4419, 4550 wykazano kwoty wyższe albo niższe łącznie o 12,3 tys. zł od kwot wynikających z ewidencji na koncie 130 (per saldo nie wykazano różnicy),
- w kol. 9 „Zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego – ogółem” w § 4110 wykazano kwotę niższą o 1,9 tys. zł od salda na kontach zespołu 2 w tym paragrafie.

Stanowiło to naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Korektę sprawozdania, w której ujęto ww. dane w prawidłowej wysokości, sporządzono 11 marca 2020 r.

(akta kontroli str. 395-401, 651-664, 724-725, 729-732, 952-954)

Z wyjaśnień Głównej Księgowej wynikało, że różnice spowodowane były dokonaniem, po złożeniu 31 stycznia 2020 r. sprawozdania, przeksięgowani w ramach Projektu.

(akta kontroli str. 887-889)

2. Następujące dane wykazane w sprawozdaniu Rb-28 Programy (złożonym 31 stycznia 2020 r.) nie były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (w dniu 27 lutego 2020 r.):

- w kol. 8 i 9 „Zaangażowanie” (odpowiednio: wkład UE i wkład BP) w paragrafach 4028, 4029, 4119, 4128, 4218, 4219, 4268, 4269, 4308, 4309, 4408, 4409, 4418, 4419 wykazano wyższe albo niższe kwoty łącznie o 6,4 tys. zł od wynikających z ewidencji na koncie 998 (różnica per saldo wynosiła 1,7 tys. zł),
- w kol. 10 i 11 „Wykonanie wydatków” (odpowiednio: wkład UE i wkład BP) w paragrafach 4028, 4029, 4119, 4128, 4129, 4218, 4219, 4268, 4269, 4308, 4309, 4408, 4409, 4418, 4419 wykazano wyższe albo niższe kwoty łącznie o 7,5 tys. zł od wynikających z ewidencji na koncie 130 (różnica per saldo wynosiła 2,7 tys. zł).

Stanowiło to naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Korektę sprawozdania, w której ujęto ww. dane w prawidłowej wysokości, sporządzono 11 marca 2020 r.

(akta kontroli str. 395-401, 651-664, 733-736, 955-958)

Z wyjaśnień Głównej Księgowej wynikało, że ww. różnice spowodowane były dokonaniem, po złożeniu 31 stycznia 2020 r. sprawozdania, przeksięgowani w ramach Projektu.

(akta kontroli str. 887-889)

3. Dane wykazane w kolumnie 21 „Zobowiązania” w sprawozdaniu Rb-BZ1 (przekazanym 18 lutego 2020 r.) były niższe łącznie o 1,9 tys. zł od salda kont zespołu 2 (w dniu 27 lutego 2020 r.).

Stanowiło to naruszenie § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym, zgodnie z którym kwoty wydatków wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

Korektę sprawozdania, w której ujęto ww. dane w prawidłowej wysokości, sporządzono 6 marca 2020 r.

(akta kontroli str. 651-664, 710-711)

Z wyjaśnień Głównej Księgowej wynikało, że ww. różnica spowodowana była dokonaniem przeksięgowani w ramach Projektu.

(akta kontroli str. 887-889)

OCENA CZĄSTKOWA

Objęte badaniem sprawozdania Inspektoratu: Rb-23, Rb-27, Rb-28, RB-28 Programy, Rb-BZ1 za 2019 r. oraz Rb-Z i Rb-N za IV kwartał 2019 r. sporządzono terminowo. Dane w sprawozdaniach Rb-23, Rb-27, Rb-Z oraz Rb-N były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, przy czym w sprawozdaniu Rb-27 za 2019 r. zaniżono rzeczywisty stan należności, należności pozostałych do zapłaty i zaległości. Obowiązujący w Inspektoracie system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli nie zapobiegły również wykazaniu danych niezgodnych z ewidencją księgową w sprawozdaniach Rb-28 (w zakresie zaangażowania, wykonania wydatków i zobowiązań), Rb-28 Programy (w zakresie zaangażowania i wykonania wydatków) i Rb-BZ1 (w zakresie zobowiązań).

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK:

Uwagi

– nie formułuje uwag pokontrolnych,

Wnioski

– wnosi o:

1. ewidencjonowanie należności zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2 i 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
2. dokonywanie wydatków tylko na podstawie wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz w wysokości i terminach z nich wynikających,
3. dokonywanie wydatków w granicach limitów określonych w planie finansowym,
4. udzielanie zaliczek tylko w przypadkach przewidzianych przepisami,
5. ewidencjonowanie wydatków zgodnie z zasadami ich klasyfikowania,
6. prowadzenie konta 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych w szczególności wymaganej przepisami,
7. przestrzeganie wewnętrznych uregulowań w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, do których nie stosuje się Prawa zamówień publicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

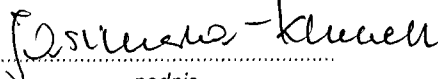
Gdańsk, 27 marca 2020 r.

Kontroler
Monika Stępka
Specjalista kp.
/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Z up. Dyrektora
Wicedyrektor Teresa Sawicka
/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonała:

Ewa Jasiurska-Kluczek
Dyrektor Delegatury Najwyższej Izby
Kontroli w Gdańsku

.....
podpis

